

Sygn. akt IX Ca 574/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Wieczorkiewicz (spr.)
Protokolant:	prac. sąd. Magdalena Kufel

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2014 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko K. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Szczytnie

z dnia 3 czerwca 2014 r., sygn. akt I C 120/14,

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości i powództwo oddala,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1.061 zł (jeden tysiąc sześćdziesiąt jeden złotych) tytułem kosztów procesu za obie instancje.

Sygn. akt IX Ca 574/14 (upr.)

UZASADNIENIE

Powód wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, domagając się zasądzenia od pozwanego kwoty 2.872,23,-zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że pozwany zawarł z Wyższą Szkołą (...)w W.umowę cywilnoprawną, której przedmiotem było świadczenie przez uczelnię usług edukacyjnych w zamian za przysługujące jej wynagrodzenie w postaci czesnego. Pozwany zobowiązał się do uiszczania opłat, czego nie uczynił. Na podstawie umowy o zakup wierzytelności powód nabył od Wyższej Szkoły (...)wierzytelność z tego tytułu. Pozwany został wezwany do zapłaty, jednak nie uregulował należności.

Pozwany złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu na swoją rzecz.

Argumentując swoje stanowisko podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, zgodnie z treścią art. 751 kc. Ponadto pozwany podniósł, że za niedozwoloną klauzulę umowną uznać należy obowiązek zapłaty przez pozwanego w przypadku, gdy nie podjął on nauki w (...) w W..

Wyrokiem z dnia 3 czerwca 2014r. Sąd Rejonowy w Szczytnie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 636,-zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, że w dniu 27 sierpnia 2008r. pozwany zawarł z Wyższą Szkołą (...) w W.umowę o świadczenie usług edukacyjnych. Przy zawarciu umowy pozwany wpłacił jednorazowe wpisowe w wysokości 400,-zł oraz pierwszą ratę czesnego w wysokości 260,-zł. Strony w umowie ustaliły, że czesne za rok wynosi 2.600,-zł, płatne w dziecięciu ratach, a kolejne raty student ma obowiązek opłacać do 5 dnia miesiąca za miesiąc następny, tj. do 5 października – II rata, do 5 listopada – III rata, do 5 grudnia – IV rata, do 5 stycznia – V rata, do 5 lutego VI rata, do 5 marca – VII rata, do 5 kwietnia - VIII rata, do 5 maja – IX i X rata.

W dalszej kolejności Sąd I instancji ustalił, że pozwany, poza pierwszą ratą, kolejnych nie wpłacił. Decyzją nr (...) z dnia 1 kwietnia 2009 r. pozwany został skreślony z listy studentów w związku z niewniesieniem opłat związanych z odbywaniem studiów.

Sąd Rejonowy ustalił również, że umową z dnia 25 lipca 2011 r. Wyższa Szkoła (...) w W.sprzedała powodowi wierzytelność przysługującą jej względem pozwanego w kwocie 1.820,-zł. W paragrafie 5 umowy strony postanowiły, że nabywca wierzytelności ma prawo dochodzić od dłużników należności głównej, kar umownych, odsetek ustawowych.

Zdaniem Sądu I instancji wbrew stanowisku pozwanego w sprawie niniejszej nie miał zastosowania dwuletni termin przedawnienia, bowiem umowa zawarta przez pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda regulująca odpłatność za studia nie jest umową, do której z mocy art. 750 k.c. stosować należy przepisy o zleceniu. Nie może być również, zdaniem tego Sądu, mowy o krótszym, trzyletnim okresie przedawnienia, ponieważ dochodzone świadczenie nie było związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 106 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym prowadzenie przez uczelnię działalności dydaktycznej, naukowej, badawczej, doświadczalnej, artystycznej, sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji doszedł do wniosku, że dochodzone przez powoda roszczenie nie uległo przedawnieniu, co skutkowało uwzględnieniem powództwa na podstawie umowy z 27 sierpnia 2008r. i umowy cesji przedmiotowej wierzytelności.

Sąd Rejonowy wskazał również, że roszczenie powoda nie opiera się o niedozwoloną klauzulę umowną, co pozwany podnosił w odpowiedzi na pozew. To pozwany zrezygnował z możliwości pobierania nauki, zaś uczelnia pozostawała w gotowości do świadczenia usług na jego rzecz.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.c.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył pozwany w całości, zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego to jest art. 353¹ kc poprzez jego pominięcie, art. 478 § 2 kc poprzez jego pominięcie, art. 478§ 2 kc w związku z art. 385³ pkt 16 przez ich błędną wykładnię. Nadto zarzucił naruszenie prawa procesowego to jest art. 316 kpc poprzez jego pominięcie, art. 233 § 1 kpc w związku z art. 6 kc przez dokonanie dowolnej oceny dowodów i w konsekwencji uznanie, że powód udowodnił roszczenia, co do wysokości.

Skarżący domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu.

Sprawa toczyła się w postępowaniu uproszczonym, dlatego uzasadnienie Sądu II instancji ma formę uproszczoną, co wynika z treści art. 505¹³ § 2 kpc.

Stanowisko Sądu Rejonowego nie jest prawidłowe. Ustawa o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005r. w jej aktualnym brzmieniu, to jest znowelizowana ustawą z dnia 11 lipca 2014r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw Dz.U.2014.1198, (dalej określana, jako ustawa zmieniająca) przewiduje, że roszczenia wynikające z umowy o kształcenie przedawniają się z upływem lat trzech – art. 160a ust. 7.

Zmiana ta weszła w życie z dniem 1 października 2014 r., jednakże mocą art. 32 ustawy zmieniającej, powołanej wyżej do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Tytułem uzupełnienia należy wskazać, że studia i usługi edukacyjne wyszczególnione w art. 99 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym, to między innymi kształceniem studentów na studiach niestacjonarnych oraz uczestników niestacjonarnych studiów doktoranckich.

Wobec powyższego nie ma wątpliwości, że do sprawy należało uwzględnić trzyletni termin przedawnienia roszczenia przysługującego powodowi względem pozwanego. Przepis art. 160 ust. 7 ustawy o szkolnictwie wyższym, mimo zawarcia umowy przed datą wprowadzenia do ustawy tego przepisu, a to z mocy art. 32 ustawy zmieniającej.

Na marginesie należy wskazać, że w realiach niniejszej sprawy przedawnienie roszczenia znajduje prawne uzasadnienie w innym aspekcie, ponieważ przedmiot sporu dotyczy roszczeń wobec charakteru prawnego osobowości poprzednika prawnego powoda. Wyższa Szkoła (...) w W.od 1996 r. do zmiany w rejestrach w 2010 r. wpisana była do rejestru uczelni niepublicznych, posiadając osobowość prawną.

Przedsiębiorcą z mocy art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (DZ.U. Nr 101, poz. 1178) jest taka osoba prawna, która zawodowo, we własnym imieniu podejmuje i wykonuje działalność gospodarczą, rozumianą w sposób określony w art. 2 ust. 1 cytowanej ustawy. Odpłatne i systematyczne wykonywanie przez uczelnię zajęć dydaktycznych jest wykonywaniem przez osobę prawną we własnym imieniu, zawodowo działalności usługowej w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność taka wykonywana przez uprawnionych pracowników uczelni, charakteryzuje się profesjonalnym charakterem, jest działaniem na rachunek uczelni, jako odrębnej osoby prawnej, charakteryzuje się powtarzalnością działań i uczestnictwem w obrocie gospodarczym.

Działalność polegającą na świadczeniu odpłatnych usług edukacyjnych, przez uczelnie niepaństwową, w sposób spełniający wymogi uznania tej działalności za gospodarczą w rozumieniu art. 2 ust 1 ustawy prawo działalności gospodarczej pozwala na uznanie takiego podmiotu za przedsiębiorcę (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 1999 r. II CKN 451/98, OCNC 2000/2/36, z dnia 29 maja 2001 r. I CKN 1217/98 OSNC 2002/1/13, z dnia 26 kwietnia 2002 r. IVCKN 1667/00 OSNC 2003/5/65 , uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r. III CZP 67/02 i 3 lipca 2003 r. III CZP 38/03/

W tych warunkach również żądanie roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej także przedawnia się z upływem lat trzech, dlatego dodatkowo z tego względu, jak i z uwagi na okresowość świadczeń, które uszły uwadze Sądu Rejonowego, roszczenie powoda jest niezasadne.

Pozwany zaległ z ratami począwszy od 5 listopada 2008 r. do 5 maja 2009r. Wymagalność pierwszej z rat zaczęła swój bieg z dniem 5 listopada 2008 r. a ostatniej na kwotę 520 zł z upływem dnia 5 maja 2009 r. Przy trzyletnim terminie przedawnienia roszczenia, co do pierwszej z art. Uległo ono przedawnieniu już z upływem 5 listopada 2011r., kolejno

każda z rat następnych uległa przedawnieniu po tym terminie, w okresach miesięcznych, a ostatnia z upływem 5 maja 2011r. Nie wykazano, zatem, aby istniała jakakolwiek czynność przerywająca bieg przedawnienia.

Mając to na uwadze Sąd odwoławczy uwzględnił apelację pozwanego. Zbędnym było ustosunkowanie się do wszystkich zarzutów, gdyż dotyczącymi prawa materialnego nie jest Sąd II instancji związany, a ponadto apelacja odniosła zamierzony przez pozwanego skutek.

O zmianie orzeczenia poprzez oddalenie powództwa Sąd okręgowy orzekł na podstawie art. 386 § 1 kpc. O kosztach procesu za obie instancje Sąd odwoławczy orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu.